Registratienummer: **1565781**

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	24 juni 2021
Agendapunt:	8
Onderwerp:	Jaarstukken 2020 en begroting 2022 GGD Hart voor Brabant
Portefeuillehouder:	wethouder Rein van Moorselaar

Heesch, 25 mei 2021

Inleiding
De GGD Hart voor Brabant (GGD HvB) is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) van gemeenten in Brabant-Noord en Midden-Brabant. De GGD voert voor ruim 1 miljoen inwoners in zijn werkgebied taken uit op het gebied van de publieke gezondheidszorg in opdracht van de gemeenten. Dit gebeurt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) met een zogenoemd 'basispakket'. Dit pakket geldt voor alle gemeenten en wordt betaald uit een bijdrage per inwoner. De activiteiten die de GGD uitvoert voor alle gemeenten zitten in het uniform deel van het basispakket. Binnen het basispakket is ook ruimte voor lokale accenten voor bijvoorbeeld gezondheidsbevordering, die door de gemeente zelf worden ingevuld. Als een gemeente naast dit basispakket meer wil afnemen, kan dat door middel van plustaken.

We leggen de begroting van 2022 en de jaarrekening van 2020 van de GGD HvB aan uw raad voor. Eerder ontving u de kadernota 2022 van de GGD HvB met inhoudelijke en financiële uitgangspunten voor de begroting 2022. De begroting is een vervolg op de kadernota.
De gemeente Oss heeft het adoptievoorstel voor de jaarstukken 2020 en begroting 2022 opgesteld. Het adoptieadvies van Oss is in dit raadsvoorstel overgenomen.

Voorstel
1. Een positieve zienswijze te geven op de conceptbegroting 2022 van de GGD Hart voor Brabant.
2. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de GGD Hart voor Brabant.
3. De waardering uit te spreken over de onvermoeibare inzet van de GGD om de coronapandemie te beheersen.

Argumenten
1.1 De begroting sluit aan bij ons beleid om onze inwoners te ondersteunen zo gezond mogelijk te leven.
Zoals in ons Gezondheidsbeleid beschreven staat, hanteren we in Bernheze de methodiek van 'Positieve gezondheid'. Zowel in de kadernota 2022 als in de begroting benoemd de GGD dat ook zij uitgaan van de methodiek 'Positieve gezondheid'. Daarnaast benoemd de GGD jeugdgezondheidszorg, preventie, gezonde leefomgeving, inzicht, digitalisering van de dienstverlening en de actualisering van het basispakket als thema's om inwoners te ondersteunen bij een zo gezond mogelijk leven. Daarnaast wordt ook Corona als onvoorziene ontwikkeling benoemd. Deze onderwerpen en de zienswijzen van de gemeenten op de kadernota zijn verwerkt in de begroting. De kadernota en de voorliggende begroting 2022 sluit aan bij de ontwikkelingen in de regio en ons lokale gezondheidsbeleid en uitvoeringsprogramma. We stemmen bestuurlijk en ambtelijk lokaal en in de regio af over de koers. De GGD HvB anticipeert op relevantie ontwikkelingen.

1.2 De begroting past binnen het meerjarenbeleidskader van de gemeenschappelijke regeling van de GGD Hart voor Brabant
In 2019 is de beleidsvisie 2019-2023 van de GGD HvB aangenomen. In de begroting 2021 zijn de hierin genoemde ambities verder uitgewerkt. In de begroting geeft de GGD aan wat zij in de publieke gezondheid willen bereiken en wat ze daarvoor gaan doen. Het grootste deel bestaat uit het werk dat zij nu al doet. Per programma geeft de GGD HvB vervolgens aan wat de ambities zijn, welke activiteiten hiervoor uitgevoerd worden en hoe zij gaat meten of die ambities behaald worden.

1.3 De begroting past binnen de kadernota waar uw raad een positieve zienswijze op heeft gegeven

1.4 De kanttekening die uw raad bij de kadernota gemaakt heeft om gelijke tred te houden met de bezuinigingen van de gemeente is niet vertaald in de voorliggende begroting. De verhoging van de inwonersbijdrage is nodig vanwege de loon- en prijsstijgingen, de volumegroei van het aantal inwoners en de uitbreiding van het rijksvaccinatieprogramma. Ook verwacht de GGD extra inzet van de voor het bestrijden van gezondheidseffecten door corona.
Op 4 maart 2021 heeft uw raad een positieve zienswijze gegeven op de Kadernota 2022 van de GGD Hart voor Brabant. U hebt daarbij de kanttekening meegegeven dat voor onze Gemeenschappelijke regelingen een 'trap op trap af' -principe het uitgangspunt is.
De GGD geeft als reactie op deze kanttekening:

> "In zijn aard is de exploitatie van de GGD in zijn geheel loon- en prijsgevoelig. Daarom staan wij een consistente indexeringssystematiek voor, die is gebaseerd op objectieve maatstaven en bronnen en die vrij is van beleidsmatige keuzes. Om die reden handhaven wij te allen tijde de indexeringssystematiek als vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en drukken wij eventuele bezuinigingen op de inwonerbijdrage uit in een taakstelling.
> In de begroting van 2022 is geen taakstellende bezuiniging opgenomen. De coronacrisis heeft te meer het belang van de publieke gezondheidszorg duidelijk gemaakt. De precieze gezondheidseffecten van zowel het virus als de maatregelen die het Rijk trof ter bestrijding daarvan, zijn nog niet duidelijk. Dat onze GGD in 2022 een belangrijke rol zal spelen bij het in kaart brengen van die effecten en bij de advisering, ontwikkeling en uitvoering van interventies is al wel duidelijk."

In 2022 zal het vaccinatieprogramma worden uitgebreid met prenataal huisbezoek en meningokokkenvaccinatie. Voor deze uitbreiding zullen we als gemeente extra middelen ontvangen, maar ook de inwonersbijdrage wordt hierdoor hoger.

1.5 De beoogde structurele bezuiniging op de huisvestingskosten, zoals eerder vermeld in de kadernota, zal pas in de begroting van 2023 vertaald kunnen worden.
Het streven van de GGD is en blijft om op de huisvestingskosten een structurele besparing van € 450.000 per jaar te realiseren. Dit conform de vastgestelde huisvestingsvisie in november 2017. Pas na realisatie van alle vijf de locaties kan de definitieve besparing bepaald worden. De verwachting is dat deze besluitvorming in 2022 plaatsvindt, waarna de structurele inzet van deze vrijkomende middelen in de begroting van 2023 verwerkt kan worden.

2.1 De jaarrekening sluit af met een positief resultaat en is goedgekeurd door de accountant. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve, wat past binnen de hiervoor gemaakte afspraken.
Het jaar 2020 is met een positief resultaat van € 247.394 afgesloten.

De accountant heeft over 2020 een goedkeurende verklaring op getrouwheid en rechtmatigheid afgegeven.
Om voldoende financiële buffer te behouden is het voorstel dit exploitatiesaldo toe te voegen aan de algemene reserve. Conform bestaand beleid is dit toegestaan zolang de reserve niet boven of onder de afgesproken bandbreedte komt van minimaal € 1,5 miljoen en maximaal € 5,1 miljoen. De algemene reserve zal na storting jaarrekeningsaldo 2020 € 2,2 miljoen bedragen per 1 januari 2021 en voldoet hiermee aan de gestelde voorwaarden. Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van plotselinge en niet voorzienbare tegenvallers.

Ondanks het positieve resultaat in 2020 is de financiële positie van de GGD wel verslechterd het afgelopen jaar. Dit komt door incidentele lasten, onder andere voor vernieuwing bedrijfsprocessen en de huisvestingsvisie. Het weerstandsvermogen is nog ruim voldoende om de geschatte risico's te kunnen opvangen.

2.2 en 3.1 De corona pandemie heeft in 2020 grote invloed gehad op de GGD in 2020. Er is veel extra inzet van medewerkers gevraagd voor het bestrijden van de pandemie en het merendeel van de diensten (al dan niet met een inhaalslag) uit te blijven voeren.
Waar in het begin van de crisis veel medewerkers uit de reguliere processen werden ingezet om de pandemie te bestrijden, staat er nu een apart Corona-programma met 500 tijdelijke medewerkers. De vaste medewerkers hebben een grote inhaalslag gemaakt en de achterstanden van de eerste golf zijn daarmee nagenoeg weggewerkt.
Nu staat de GGD voor een nieuwe uitdaging: de vaccinaties met de verschillende vaccins tegen het coronavirus. Dit vraagt, mede door de golvende leveringen, flexibiliteit en inzet van de GGD en haar vaste en tijdelijke medewerkers.

In 2020 zou een integrale actualisering van het basispakket uitgevoerd worden. Dit met als doel om het pakket af te stemmen op de eisen van nu en de opgaven van morgen. In verband met de coronacrisis is de actualisering in 2020 uitgesteld. De verwachting is dat het project medio/eind 2021 opgestart wordt. Bij de actualisering worden ook de effecten van de coronapandemie op de gezondheid in onze regio meegenomen.

De kosten die de GGD heeft gemaakt voor corona zijn volledig door het rijk gecompenseerd. Het gaat hier om een bedrag van € 17 miljoen dat wordt gecompenseerd door het Ministerie van VWS in het kader van de Corona meerkostenregeling, en bijna € 16 miljoen bij RIVM ten laste van het OGZ-diagnostiek budget voor de kosten van de laboratoriumtesten.

3.2 Vanwege de extra inzet voor corona en de doorgang van de regulieren diensten, vinden wij een waardering voor de GGD HvB op zijn plaats.

Risico's
De risico's van Covid-19 / Coronavirus zijn onzeker.
Er bestaan nog grote onzekerheden over het verdere verloop van de corona pandemie in 2021 en de financiële consequenties die daarmee gepaard gaan voor de GGD HvB. Omdat de directe en indirecte gevolgkosten volledig vergoed worden door het ministerie van VWS, is geen sprake van een wijziging van de inwonerbijdrage. In de begroting klinkt voldoende realiteitszin door ten aanzien van de Coronacrisis.

Het is nog niet duidelijk hoeveel middelen we ontvangen van het rijk voor uitbreiden van het rijksvaccinatieprogramma in 2022.
In de meicirculaire van het gemeentefonds krijgen we hier uitsluitsel over.

Kosten en dekking
a. Financiën
De gemeentelijke bijdrage 2022 wordt verhoogd met een indexering van 2,39% (loon- en prijscompensatie). In de kadernota hield de GGD rekening met een indexering van 1,54%.
Ten opzichte van de kadernota wordt de bijdrage per inwoner naar boven bijgesteld van € 34,61 naar € 34,90. Tevens is er sprake van volumegroei op basis van het toegenomen aantal inwoners. Dit samen betekent voor de gemeente Bernheze voor 2022 een totaalbedrag van € 1.098.094. In de kadernota 2022 hielden we rekening met een bijdrage van € 1.085.473,-. De meerkosten van € 12.621,- verwerken we in de begroting 2022.

b. Toevoegingen aan gemeentefonds
De uitbreiding van het vaccinatieprogramma (prenataal huisbezoek en meningokokkenvaccinatie) heeft een verhoging van de gemeentelijke bijdrage tot gevolg. Hiermee is nog geen rekening gehouden in de voorliggende begroting 2022 van de GGD. De vergoeding voor het invoeren van deze twee activiteiten die we ontvangen in het gemeentefonds is nog niet bekend. Maar we denken nu dat die per inwoner voor 2022 € 0,50 is en voor 2021 € 0,36 is.
De meicirculaire van het gemeentefonds gaat duidelijk maken hoe hoog de precieze bedragen worden.

Vervolg
De zienswijze die de raad op 24 juni 2021 op de begroting 2022 geeft, wordt naar het algemeen bestuur gestuurd, zodat deze de zienswijze bij de definitieve vaststelling van de begroting 2022 kan meewegen. Het algemeen bestuur stelt de begroting 2022 en de jaarstukken 2020 op 8 juli 2021 definitief vast.
Als gevolg van de uitbreiding van het vaccinatieprogramma zullen de begrotingen van 2021 en 2022 bijgesteld worden omdat dit leidt tot een hogere bijdrage per gemeente. Daarnaast zal er een technische wijziging zijn van de gemeenschappelijke regeling als gevolg van herindeling van gemeenten. Wij zullen hiervoor in het najaar een advies aan uw raad voorleggen.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.
- Aanbiedingsbrief begroting 2022 en jaarstukken 2020 GGD Hart voor Brabant
- Begroting 2022 GGD Hart voor Brabant
- Jaarstukken 2020 GGD Hart voor Brabant
- Adoptievoorstel Oss begroting 2022 en jaarstukken 2020 GGD Hart voor Brabant
- Behandeling zienswijzen gemeenteraden op kadernota 2022 GGD Hart voor Brabant

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester